

Република Србија

Министарство пољопривреде
и заштите животне средине

НОВА ПОДЗАКОНСКА АКТА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ВОДА

Душанка Станојевић
шеф Одсека за заштиту вода
dusanka.stanojevic@eko.minpolj.gov.rs

Београд 10.11.2016. године

Сектор за заштиту животне средине

Одсек за заштиту вода

Надлежности:

- ▶ Учествоје у преношењу одредаба Оквирне Директиве о водама (ОДВ) и других директива из области заштите вода у домаће законодавство и у праћењу њихове примене;
- ▶ За **Директиву Савета 2006/118/ЕС Европског парламента и Савета од 12. децембра 2006. године о заштити подземних вода од загађења и погоршања квалитета** и за **Директиву Савета 2008/105/ЕС Европског парламента и Савета од 16. децембра 2008. године о стандардима квалитета животне средине у области политике вода, измењена и допуњена Директивом 2013/39/EU** и учествовао је Експанаторном и Билатералном скринингу 2014. године У Бриселу и свим активностима које се тичу припреме за преговарачку позицију;
- ▶ Учествоје у међународној сарадњи у области заштите вода тј. спровођењу националних обавеза које обухватају примену међународних конвенција (Конвенције о заштити прекограничних водотокова и међународних језера, као и других регионалних конвенција које су у вези са заштитом квалитета вода, и Протокола којима се уређује заштита вода) и спровођењу активности који спадају под Међународну комисију за заштиту Дунава (ICPDR), Дунавску комисију, Савску комисију;
- ▶ Учествоје у изради стратешких докумената, планова и истраживачких програма одрживог коришћења и заштите квалитета површинских и подземних вода, као и праћење њихове реализације;
- ▶ Учествоје у припреми стручних основа у изради прописа из области заштите вода;
- ▶ Прати развој система за праћење, заштиту и побољшање квалитета вода;
- ▶ Пружа помоћ привредним субјектима за спровођење прописа из области заштите вода.

Директиве ЕУ из области вода

- 2000/60/ЕС Оквирна директива о водама
- **2008/105/ЕС Директива о стандардима квалитета животне средине у области политике вода**
- **2006/118/ЕС Директива о заштити подземних вода од загађења и погоршања квалитета**
- *Директива 2009/90/ЕС која прописује техничке спецификације за хемијску анализу и мониторинг статуса воде*
- Директива 2008/56/ЕС о успостављању оквира за деловање заједнице у области поморске политике животне средине
- Директива 2007/60/ЕС о процени и управљању ризицима од поплава
- **Директива 98/83/ЕС о квалитету воде намењене људској употреби**
- **Директива 2006/7/ЕС о управљању квалитетом воде за купање**
- Директива 91/676/ЕЕС о заштити вода од загађења узрокованог нитратима из пољопривредних извора
- Директива 91/271/ЕЕС о третману комуналних отпадних вода

Статус транспозиције

- Транспозиција Оквирне директиве о водама и Директиве о процени и управљању ризицима од поплава је у напредном стадијуму, а за друге директиве је у почетној фази
- Детаљна анализа недостатака и процена усклађености важећег законодавства са Оквирном директивом о водама, Директивом о третману комуналних отпадних вода, Директивом о заштити подземних вода од загађења и погоршања квалитета, Директивом о стандардима квалитета животне средине у области политике вода и Директивом о квалитету воде намењене људској употреби је урађена у току 2014. године

Рокови транспозиције

СЕКТОР ВОДА	Рок за преношење					
ЗАКОНОДАВСТВО ЕУ	2015	2016	2017	2018	2019	2020
2000/60/EC – EU WFD						
2008/105/EC – EU EQS						
2006/118/EC – EU GW						
2009/90/EC – EU MON						
2008/56/EC - EU MS FD						
2007/60/EC – EU FD						
98/83/EC – EU ВОДА ЗА ПИЋЕ						
2006/7/EC – EU ВОДА ЗА КУПАЊЕ						
91/676/EEC - EU ND						
91/271/EEC - EU UWWTD						

Статус имплементације

- Планови за имплементацију специфичних директива - ДСИП (Оквирна директива о водама, Директива о Квалитету воде намењене људској употреби, Директива о третману комуналних отпадних вода и Нитратна директива) ће се израдити током 2015/2016. године - ИПА 2013.
- ДСИП и пратећа документација ће бити основа за утврђивање рокова имплементације у конкретним случајевима директива које захтевају значајне инвестиције. Такође, ДСИП ће бити основа за припрему вишегодишњег инвестиционог и финансијског плана и подржаће процес програмирања за период до 2020. године, и након приступања, током договорених прелазних периода.
- Ако ИПА средства не буду одобрена, морају се тражити нови финансијски извори. У складу са тим, активности у краткорочним и средњорочним приоритетима морају бити ажуриране.

Рокови имплементације

СЕКТОР ВОДА	ПРЕДПРИСТУПНИ ПЕРИОД	ТРАНЗИЦИОНИ ПЕРИОД						
ЕУ ЗАКОНОДА ВСТВО	2015-2020	2021	2022	2027	2032	2033	2034	2041
2000/60/EC – EU WFD								
2008/105/EC – EU EQS								
2006/118/EC – EU GW								
2009/90/EC – EU MON	2017							
2008/56/EC - EU MS FD								
2007/60/EC – EU FD		*						
98/83/EC – EU ВОДА ЗА ПИЋЕ								
2006/7/EC – EU ВОДА ЗА КУПАЊЕ								
91/676/EEC - EU ND								
91/271/EEC - EU UWWTD								

Процена трошкова

Директива	Номинална инвестиција (мил. Е)	% од укупног износа	Пуна усклађеност
Директива о третману комуналних отпадних вода	4,962	64%	2041
Директива о Квалитету воде намењене људској употреби	2,000	26%	2034
Нитратна директива	819	11%	
УКУПНИ ТРОШКОВИ ИНВЕСТИЦИЈЕ	7.781	100%	

- Процене за Директиву о третману комуналних отпадних вода и засноване су на детаљнијој анализи спроведеној током 2014. године и веће су него што је раније процењено са НЕАС-ом
- За Директиву о квалитету воде намењене људској употреби, засноване су на процени
- Како би се постигло очекивано финансирање у водном сектору у складу са процењеним трошковима апроксимације, биће потребан значајан труд да би се мобилисали сви доступни фондови – пре свега комплетна реорганизација националног финансирања животне средине/вода на свим нивоима

У циљу заштите вода Одељење/Одсек за заштиту вода је у сарадњи са другим релевантним институцијама у периоду од 2011.-2016. године припремио и усвојене су на Влади следеће Уредбе:

- ▶ **Уредба о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање (“Сл. гласник РС”, бр. 24/2014);**
- ▶ **Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање (“Сл. гласник РС”, бр. 50/2012);**
- ▶ **Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање (“Сл. гласник РС”, бр. 67/2011, 48/2012 и 01/2016)**

**Уредба о граничним вредностима емисије
загађујућих материја у воде и
роковима за њихово достизање
(“Сл. гласник РС”, бр. 67/2011, 48/2012 и 01/2016)**

1. Транспонује низ релевантних ЕУ директива
2. Утврђује граничне вредности емисије за:
 - ▶ комуналне отпадне воде у зависности од величине градског постројења;
 - ▶ отпадне воде индустрије и других загађивача, у случају испуштања у јавну канализацију, као и у случају директног испуштања у реципијент;
 - ▶ одређене приоритетне и опасне супстанце за постројења и погоне где су оне у употреби
3. Утврђује захтеве које је потребно испоштовати при избору аналитичке методе за анализу параметара отпадне воде

**Достизање граничних вредности емисије не може да се врши
разблаживањем**

Министарство пољопривреде и заштите животне средине

Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање (“Сл. гласник РС”, бр. 67/2011, 48/2012 и 01/2016)

Граничне вредности загађујућих материја у технолошким отпадним водама дате су за 49+4(нова) индустријска сектора и других загађивача, као што су:

- ▶ Термоенергетска постројења
- ▶ Постојења и погони за производњу и прераду природних и вештачких чврстих горива
- ▶ Рафинација нафте
- ▶ Производња и прерада метала
- ▶ Производња минерала
- ▶ Хемијска индустрија
- ▶ Производња текстила и штављење коже
- ▶ Производња и прерада хране
- ▶ Објекти за узгој стоке као и постројења за одлагање и рециклажу животињског отпада
- ▶ Депоније и постројења за биолошки третман отпада
- ▶ И други...

У последњој измени Уредбе у 2016.години додати су за следеће индустријске секторе и остале загађиваче (4 нова)

Граничне вредности емисије отпадних вода:

- које воде порекло од тремана воде, из расхладних система и од генерисања паре;
- насталих при пречишћавању отпадних гасова насталих при спаљивању отпада;
- које настају третманом отпада путем физичко-хемијских процеса и прерадом употребљених уља;
- насталих из процеса спаљивања.

- ▶ Утврђене граничне вредности емисије се заснивају на примени најбољих доступних техника (**BAT**-Best Available Techniques) као и на расположивим подацима и искуствима суседних и европских земаља;
- ▶ За производне активности које нису наведене, ГВЕ ће прописати надлежни орган, а ако су технолошки услови слични као у неком од прилога Уредбе, примениће се одговарајуће вредности из датог прилога;
- ▶ Надлежни орган може у одређеним случајевима прописати **строжије вредности**;
- ▶ **Рок** за достизање граничних вредности емисије је измењен у Уредби из 2016.године и сада је **2025./2040. година** (у претходној је **2030./2045. година**) - загађивачи обавезни да у својим Акционим плановима утврде **рокове за постепено достизање** ових вредности и да их се придржавају.

За нова постројења - **ОДМАХ**

**Правилник о начину и условима мерења
и испитивања квалитета отпадних вода и садржини
извештаја о извршеним мерењима** (“Сл. гласник РС”, бр. 33/2016)

Овим Правилником прописују се начин и услови за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржина извештаја о извршеним мерењима.

Сврха мерења количине и испитивања квалитета отпадних вода јесте:

- провера усаглашености са граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде (у даљем тексту: ГВЕ) и ефикасности рада постројења за пречишћавање отпадних вода;
- утврђивање утицаја испуштених отпадних вода на пријемник;
- прикупљање података за вођење регистара у складу са прописима у области вода и заштите животне средине.

До сада се емисија загађујућих материја у воде ограничавала и контролисала **индиректно** праћењем квалитета воде реципијента.

Нови вид заштите вода се заснива на комбинованом приступу, односно укључује и **контролу квалитета саме отпадне воде.**

Циљ:

Спречавање загађења вода на самом његовом извору

Република Србија

*Министарство пољопривреде
и заштите животне средине*

ХВАЛА НА ПАЖЊИ

www.eko.minpolj.gov.rs